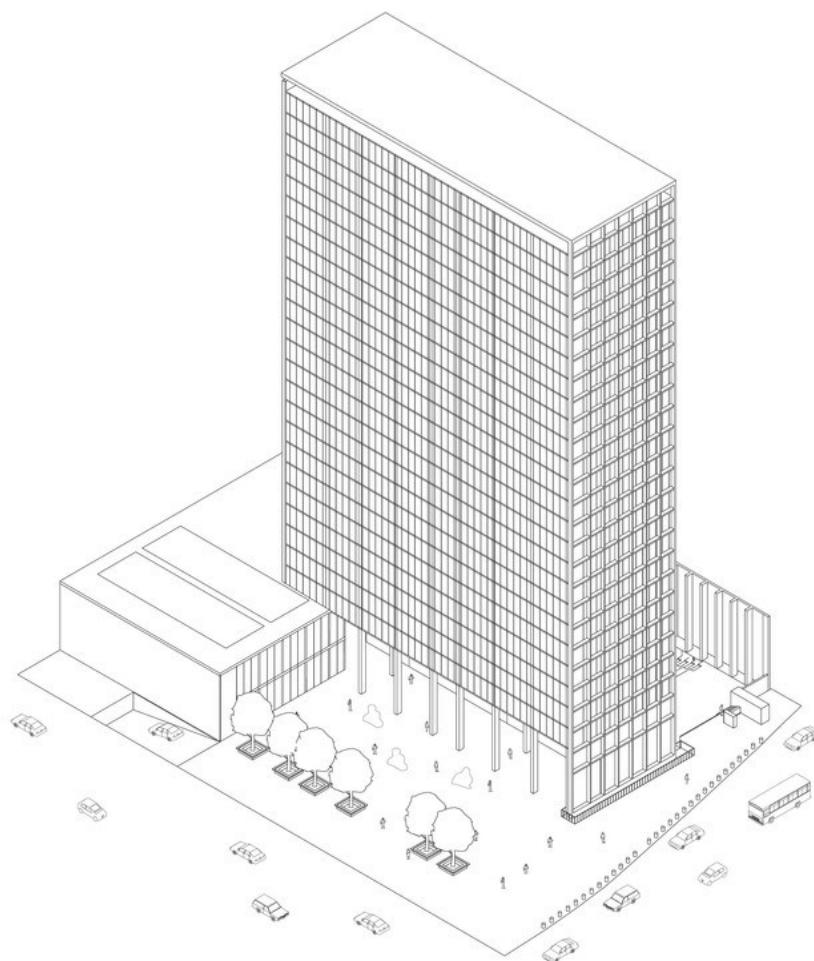


Міністерство освіти і науки України  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»  
Кафедра архітектури будівель та дизайну

## МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання та оформлення магістерської кваліфікаційної роботи  
зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»  
для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Архітектура  
будівель і споруд» другого (магістерського) рівня вищої освіти  
денної форми навчання



Полтава 2023

Методичні вказівки до виконання та оформлення магістерської кваліфікаційної роботи зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Архітектура будівель і споруд» другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. – 28 с.

Укладачі: В.А. Ніколаєнко, доктор архітектури, професор, зав. кафедри архітектури будівель та дизайну, А. Ю. Дмитренко, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри архітектури будівель та дизайну

Відповідальний за випуск: В.А. Ніколаєнко, зав. кафедри архітектури будівель та дизайну, доктор архітектури, професор

Рецензент: О.П., Тишкевич, кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри архітектури будівель та дизайну

Затверджено навчально-методичною  
комісією Навчально-наукового інституту  
архітектури, будівництва та землеустрою  
від «10» травня 2023 р. протокол № 6

## ВСТУП

Виконання кваліфікаційної роботи (дипломне проєктування) – заключний етап навчання студентів-магістрантів, метою якого є:

– систематизація, закріплення й розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», освітньої програми «Архітектура будівель і споруд» та застосування цих знань для вирішення конкретних фахових завдань;

– розвиток навичок ведення наукових досліджень;

– виявлення рівня підготовленості студентів-магістрантів до самостійної роботи в сучасних умовах.

Для успішного виконання кваліфікаційної роботи студент повинен:

– показати уміння аналізувати й науково обґрунтовувати розв'язання проблем архітектури й містобудування з урахуванням сучасних програм екології, енерго- і ресурсозбереження та захисту природного середовища;

– виявити розуміння складних функціональних процесів життєдіяльності людини та вміння створювати раціональну й архітектурно виразну об'ємно-планувальну структуру будівель різного призначення;

– показати знання законів композиції, норм і правил архітектурного проєктування, сучасних конструкцій, а також розуміння вимог будівельного виробництва та економіки;

– продемонструвати художній смак, майстерність володіння ЕОМ, чітко і ясно викладати думки, відповідати на запитання.

Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим та науково аргументованим. За структурою кваліфікаційна (дипломна) робота поділяється на *текстову* й *графічну складові*. Розділ науково-дослідницької частини (який входить до складу пояснівальної записки) містить 2 – 3 підрозділи: дослідницько-аналітичний та проєктно-рекомендаційний, а також список використаної літератури. Обсяг *текстової частини* – не менше ніж 25 – 30 сторінок. *Графічна складова* науково-дослідницької частини містить таблиці, схеми та інший ілюстративний матеріал, що відображує основні питання, розглянуті в текстовій частині.

*Проектна частина* являє собою розроблений проект на основі висновків науково-дослідницької складової. *Текстова частина* кваліфікаційної роботи – це пояснівальна записка (ПЗ), що включає розділи: науково-дослідницький та ті, що містять обґрунтування основних містобудівних, функціонально-планувальних, архітектурно-композиційних й інженерно-конструктивних рішень. *Графічна складова проєктної частини* включає всі креслення проєкованого об'єкту: ситуаційну схему (та інші містобудівні креслення за необхідності), генеральний план, плани поверхів, розрізи, фасади, перспективні зображення, інтер'єри тощо.

Графічні складові науково-дослідницької та проєктної частин кваліфікаційної роботи компонуються в єдину графічну експозицію, загальний обсяг якої складає не менше ніж 9 м<sup>2</sup> (за наявності макету проєкованого об'єкту,

який виконується на окремому планшеті). Макет може бути замінено додатковими перспективними зображеннями, які дають глядачеві вичерпне уявлення про його об'ємно-просторову структуру – в цьому разі обсяг графічної композиції має складати не менше ніж 10 м<sup>2</sup>. Також можливо замінити додаткові креслення відеопрезентацією проектної частини наукової роботи тривалістю до 5 хвилин, яка дає повне уявлення про об'ємно-просторову структуру проектованого об'єкта. Обсяг графічної складової науково-дослідницької частини кваліфікаційної роботи, як правило, складає від 20 до 30% загального обсягу графічної композиції.

Крім кваліфікаційної роботи на захист перед Екзаменаційною комісією (ЕК) подаються також:

- тека вихідних даних у складі реферату за темою роботи (обсягом до 30 – 40 сторінок з таблицями, схемами і рисунками) та вихідних даних згідно із завданням кафедри;
- рецензія на кваліфікаційної роботу
- коротке резюме кваліфікаційної роботи;
- висновок керівника кваліфікаційної роботи;
- характеристика магістрanta.

## 1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Для магістерських кваліфікаційних робіт зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Архітектура будівель і споруд» рекомендуються такі основні напрями наукових досліджень:

1. Закономірності формування функціонально-планувальної й об'ємно-просторової структури житла: малоповерхового; середньої поверховості; багатоповерхового.
2. Енергоощадні та енергоефективні житлові будинки.
3. Формування й розвиток багатофункціональних житлових комплексів.
4. Закономірності формування функціонально-планувальної й об'ємно-просторової структури громадських будинків і споруд: малоповерхових зального і чарункового типу; багатоповерхових різного функціонального призначення.
5. Формування й розвиток багатофункціональних комплексів громадського обслуговування.
6. Енергоощадні та енергоефективні громадські будинки і споруди.

## **2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ**

### **2.1. Загальні вимоги до викладу змісту поясннювальної записки**

Пояснювальна записка складається із таких структурних елементів: зміст, завдання на кваліфікаційну роботу, відомість ілюстрацій та креслень графічної експозиції кваліфікаційної (дипломної) роботи, загальні положення, розділи основного змісту та список використаної літератури. Вона містить стислу характеристику запроектованого об'єкта та його склад, обґрунтування основних містобудівних, функціонально-планувальних, архітектурно-композиційних та інженерно-конструктивних рішень.

Зміст розділів поясннювальної записки не повинен дублювати креслення графічної експозиції. Не слід, наприклад, детально описувати планувальну структуру кожного поверху. У поясннювальній записці слід уникати мовних зворотів, характерних для белетристики або публіцистики. Слід також уникати оціночних суджень щодо проектного рішення на кшталт: «У цьому чудово спроектованому будинку...», «Яскравий та неповторний образ будівлі ...», «Зручне планувальне вирішення поверху ...». Не слід плутати поясннювальну записку з рефератом, пишучи, наприклад: «Зазвичай вестибюлі перед ліфтами влаштовують достатньої ширини». Задача пояснрювальної записки – дати достатньо повне уявлення про один, конкретний об'єкт, а не про всі схожі об'єкти.

У разі необхідності, крім тексту, в пояснрювальній записці можуть наводитися також таблиці, формули, а також креслення, що не увійшли до складу графічної експозиції. При обґрунтуванні тих чи інших проектних рішень доцільно наводити посилання на відповідні вимоги нормативних документів, вказуючи конкретний пункт: «Згідно до вимог п. 3.1 [24] ...».

### **2.2. Загальні вимоги до оформлення пояснрювальної записки**

#### **2.2.1. Формат паперу, рамки і основні написи, спосіб броштування**

Вимоги до оформлення загальної пояснрювальної записки до кваліфікаційної роботи базуються на аналогічних вимогах, що пред'являються до проектної документації чинними нормативними документами [37]. Пояснювальну записку друнують за допомогою принтера на одному боці аркушів білого паперу формату А4 (210x297), крім завдання на дипломну роботу, яке друнують з обох боків аркушу. Всі аркуші пояснрювальної записки, крім титульного та аркушу завдання, повинні мати рамку (товщина лінії не менше ніж 0,5 мм), яка розміщена з відступом від лівого краю аркуша – 20 мм, від нижнього, верхнього та правого країв – по 5 мм. Титульний аркуш повинен мати рамку, яка розміщена з відступом від лівого краю аркуша – 20 мм, від нижнього, верхнього та правого країв – по 10 мм. Аркуш, на якому з двох боків друкується завдання на кваліфікаційну роботу, не повинен мати ніякої рамки.

Усі аркуші пояснівальної записки, крім титульного та аркушу завдання, повинні мати основний напис, який розміщується всередині рамки внизу аркуша. Перший після титульного аркуш пояснівальної записки повинен мати основний напис розмірами 185x40 мм (рис. 2.1, в), а усі наступні – 185x15 мм (рис. 2.1, г).

Пояснівальну записку брошурують в окремий том. Допускається використання як прозорих пластикових обкладинок, так і твердих палітурок.

### **2.2.2. Шрифт, розмір, міжрядковий інтервал, поля**

Текст пояснівальної записки друкують через 1,5 міжрядкового інтервалу, шрифтом Times New Roman кегль 14, абзацний відступ 1,25 см. На аркушах, що мають основний напис розміром 185x15 мм, текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше ніж 25 мм, праве – не менше ніж 10 мм, верхнє – не менше ніж 10 мм, нижнє – не менше ніж 25 мм.

Для аркушу пояснівальної записки, на якому розміщується основний напис розміром 185x40 мм, нижнє поле збільшується до 50 мм.

### **2.2.3. Нумерація та оформлення заголовків структурних елементів пояснівальної записки**

Текст основної частини пояснівальної записки поділяють на розділи, підрозділи, за необхідності пункти. Розділи, підрозділи, пункти слід нумерувати арабськими цифрами. Номер розділу крапкою відділяється від його заголовку. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Такі структурні елементи пояснівальної записки, як «ЗМІСТ», «ВІДОМІСТЬ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА КРЕСЛЕНЬ», «ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ» тощо не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів. Заголовки структурних частин друкують великими літерами жирним шрифтом симетрично до набору (в тому числі номер та називу розділу). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої) жирним шрифтом з абзацного відступу, крапку в кінці заголовка не ставлять.

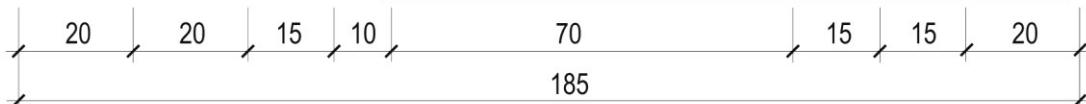
Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

***a***

Номер останнього аркушу графічної експозиції

Розробив (ла)	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Шифр академічної групи	№ залікової книжки	ДР
Керівник				Тема кваліфікаційної роботи		
Консультант						
Консультант						
Консультант				Кафедра архітектури будівель та дизайну		
Консультант					Стадія	Аркуш
Зав. кафедри				ДР	▼	▲
				Графічна експозиція кваліфікаційної роботи		
				Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка		

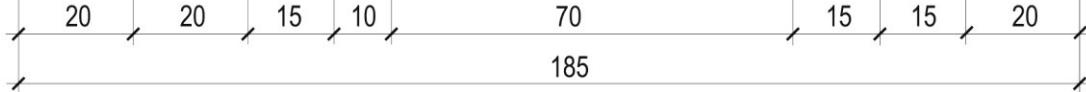
Кількість аркушів, на яких роздрукована графічна експозиція

***б***

Розробив (ла)	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Шифр академічної групи	№ залікової книжки	ДР
Керівник				Тема кваліфікаційної роботи		
Консультант						
Консультант						
Консультант				Кафедра архітектури будівель та дизайну		
Консультант					Стадія	Аркуш
Зав. кафедри				ДР	1	1
				Макет (назва об'єкта) М 1:__		
				Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка		

***в***

Розробив (ла)	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Шифр академічної групи	№ залікової книжки	ПЗ
Керівник				Пояснювальна записка		
Консультант						
Консультант						
Консультант						
Консультант						
Зав. кафедри						
				Стадія	Аркуш	Аркушів
				ДР		
				Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка		

***г***

Зм.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата	Арк.
					Шифр академічної групи   № залікової книжки   ПЗ	

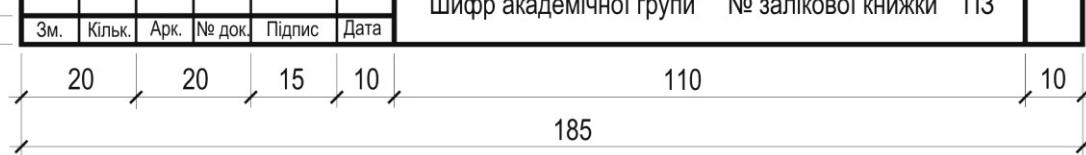


Рис. 2.1. Основний напис:

*а* – на останньому аркуші графічної експозиції; *б* – на макеті; *в* – на першому аркуші пояснювальної записки; *г* – на типовому аркуші пояснювальної записки

Заголовки пунктів і підпунктів друкують з аналогічними вимогами з абзацного відступу в підбір до тексту (в кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка). Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна становити 3 інтервали (один пропущений рядок).

#### **2.2.4. Нумерація сторінок, рисунків (креслень), таблиць, формул**

Нумерація сторінок, рисунків (креслень), таблиць, формул подається арабськими цифрами (без знаку №). Першою сторінкою пояснювальної записки є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки на титульному аркуші не ставлять. Номер сторінки проставляють у відповідній графі основного напису (під словом «Арк.») без крапки в кінці. Аркуш завдання на дипломну роботу теж включають до загальної нумерації, але нумерують його лише з одного боку.

Рисунки (креслення) і таблиці необхідно подавати в пояснювальній записці безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці. Рисунки (креслення) і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Рисунки (креслення) позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер повинен складатися з номера розділу і порядкового номера рисунку, між якими ставиться крапка.

Таблиці нумерують послідовно в межах кожного розділу (за винятком таблиць, поданих в додатках). У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номеру розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) над перенесеними частинами таблиці пишуть «Продовження табл....» і вказують номер таблиці (наприклад: «Продовження табл.1.2»). Таблиці, розміщені в додатках, нумерують в межах кожного додатку. Номер такої таблиці складається з літери – позначення додатку та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (наприклад: «Таблиця А. 2»).

Формули в пояснювальній записці (якщо їх більше від однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули, в круглих дужках, наприклад (3.1) – перша формула третього розділу.

#### **2.3. Вимоги до змісту та оформлення окремих структурних елементів пояснювальної записки**

Титульний аркуш пояснювальної записки оформлюється за зразком, наведеним у Додатку Г. На титульному аркуші ставлять свої підписи та вказують дату підписання дипломник, його керівник, консультанти розділів проєкту та завідувач випускової кафедри. Першим аркуш підписує сам дипломник,

останнім (попередньо переконавшись у повноті складу кваліфікаційної роботи) – завідувач кафедри.

Аркуш змісту підшивается після титульного. Він містить найменування (якщо вони мають заголовок) та номери початкових сторінок усіх структурних елементів пояснівальної записки, зокрема завдання на кваліфікаційну роботу, відомості ілюстрацій та креслень, загальних положень, розділів та підрозділів, списку використаної літератури. На цьому аркуші в нижній частині розташовується основний напис розміром 185x40 мм, де у відповідних графах ставлять свої підписи дипломник, керівник кваліфікаційної роботи, консультанти розділів проекту та завідувач кафедри, а також указуються дати, коли було поставлено кожен з підписів (Додаток Д).

Завдання на кваліфікаційну роботу заповнюється дипломником спільно з керівником кваліфікаційної роботи та консультантами розділів, підписується ними із зазначенням дати підписання і затверджується підписом завідувача кафедри (додаток Е).

### **2.3.1. Відомість ілюстрацій та креслень**

На аркуші вгорі розміщується схема поділу графічної експозиції на аркуші того формату, на яких вона роздруковувалась (A1, A0, можливі також подовжені формати на кшталт 5A0). Під нею розміщується відомість ілюстрацій і креслень, де подаються назви ілюстрацій (для наукової частини експозиції), а також назви креслень і їх масштаби (для проектної частини), які розміщаються на кожному з аркушів (Додаток Ж). Якщо ілюстрація (креслення) розташована на двох чи більше аркушах, вона згадується в переліку ілюстрацій (креслень) для кожного з них, а в графі «Примітка» робиться позначка «фрагмент». Як правило, відомість ілюстрацій та креслень не вміщується на одному аркуші. В такому випадку вона виконується на кількох аркушах, причому головка відомості дублюється на кожному з них. Заголовки відомості при цьому на кожному з аркушів виглядають так: «Відомість ілюстрацій та креслень (початок)» – на першому з аркушів; «Відомість ілюстрацій та креслень (продовження)» – на наступних; «Відомість ілюстрацій та креслень (закінчення)» – на останньому.

### **2.3.2. Розділи пояснівальної записки**

Кількість обов'язкових розділів пояснівальної записки може відрізнятися рік від року, а зміст кожного з них визначається консультантом розділу. Як правило, пояснівальна записка складається з таких розділів:

- 1.Науково-дослідницька частина.
2. Архітектурно-проектна частина.
3. Архітектурні конструкції.
4. Охорона праці та безпека життєдіяльності.
5. Інженерний благоустрій території та транспорт.
6. Ландшафтна організація території.

За зміст першого і другого розділу, разом з дипломником, відповідає науковий керівник кваліфікаційної роботи, за зміст інших – особи, призначенні консультантами по цих розділах.

### **2.3.3. Науково-дослідницька частина**

#### **2.3.3.1. Загальні вимоги до викладу змісту розділу «Науково-дослідницька частина»**

У підрозділах науково-дослідницької частини пояснівальної записки має бути викладено зміст власних досліджень магістрата, зроблено посилання на всі його наукові праці, наведені у вступі. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті наукової роботи обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Зміст та результати власних досліджень необхідно викладати стисло, логічно й аргументовано, уникати бездоказових тверджень та загальних фраз. Слід дотримуватись прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів.

При згадуванні в тексті прізвищ (учених-дослідників, практиків) їхні ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (О.Б. Сидorenko, а не Сидorenko О.Б., як це прийнято у списках літератури). У тексті роботи слід давати посилання на номери списку використаних джерел у квадратних дужках. Якщо необхідно вказати номер сторінки, її ставлять через кому після номеру видання у списку літератури, наприклад [26, с. 13].

#### **2.3.3.2. Основні підрозділи науково-дослідницької частини**

Розділ 1 «Науково-дослідницька частина» складається з двох (трьох) підрозділів, які за необхідності можуть поділятися на пункти. У підрозділах науково-дослідницької частини пояснівальної записки слід подавати:

- 1) огляд наукової та нормативної літератури за темою;
- 2) аналіз та узагальнення сучасного досвіду проєктування, будівництва та експлуатації аналогічних об'єктів;
- 3) рекомендацій з проєктування конкретного об'єкта за темою роботи.

#### **2.3.3.3. Ілюстрації до тексту науково-дослідницької частини кваліфікаційної роботи**

Основними видами ілюстративного матеріалу в науково-дослідницькому розділі пояснівальної записки є креслення, фотографії, схеми, графіки тощо. У складі цього розділу слід розміщувати лише ті ілюстрації, які з тих чи інших причин не були включені до складу графічної частини роботи. В інших випадках слід наводити посилання на відповідну ілюстрацію, номер якої зазначається у відомості ілюстрацій і креслень.

Назви ілюстрацій розміщують після їх номерів, які складаються з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації, наприклад «Рис. 2.1.» (рисунок перший другого розділу). Доцільно ілюстрації доповнювати такими пояснлювальними даними (підрисунковий підпис): тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст зі стислою характеристикою зображеного; експлікація, яка формується таким чином: деталі сюжету ілюстрації позначають цифрами і супроводжують їх коротким текстом.

### **2.3.4 Архітектурно-проєктна частина**

У цьому розділі висвітлюються основні вирішення містобудівної ситуації, наводиться обґрунтування прийнятих містобудівних і ландшафтних рішень; характеристика архітектурно-планувальних рішень, специфіка функціонально-технологічних процесів, обґрунтування архітектурно-планувальних і об'ємно-просторових рішень; прийняті планувальні та конструктивні параметри; ідейно-художнє розкриття теми, засоби створення архітектурного образу об'єкта, питання ландшафтного дизайну та синтезу мистецтв тощо; основні техніко-економічні показники запроектованого об'єкта. Як правило, він поділяється не менше ніж на два підрозділи – містобудівний (який включає в т.ч. вирішення генерального плану ділянки об'єкта) та архітектурно-планувальний.

### **2.3.5. Список використаної літератури**

Використані джерела наводять або в порядку появи посилань у тексті, або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотичної та видавничої справи [3]. Кожен бібліографічний опис треба починати з нового рядка. При розташуванні джерел в алфавітному порядку авторів і назв праць, літературу слід розташовувати таким чином: спочатку видання українською та іншими мовами, що використовують алфавіти на основі кирилиці (болгарська, сербська тощо), потім – видання мовами, що використовують алфавіти на основі латиниці. При використанні джерел мовами, що не використовують ні кирилицю, ні латиницю (наприклад, грузинська, китайська, арабська тощо) бібліографічний опис джерела, як правило, дублюється українською або англійською мовою. Бібліографічні описи у списку використаних джерел повинні мати порядкову нумерацію. Приклади оформлення бібліографічного опису різних видів джерел наведено у Додатку В.

### **2.3.6. Додатки**

Додатки не є обов'язковою складовою пояснлюальної записки. Для повноти сприйняття магістерської кваліфікаційної роботи до додатків за необхідності доцільно вносити такий допоміжний матеріал: аналітичні матеріали; графічні і табличні допоміжні матеріали; допоміжні ілюстрації, лист-замовлення на виконання роботи (при наявності) та ін.

### **3. ГРАФІЧНА ЕКСПОЗИЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

#### **3.1. Загальні вимоги до компонування та оформлення графічної експозиції в цілому**

Графічна експозиція кваліфікаційної роботи виконується, як правило, з використанням професійно орієнтованих комп’ютерних програм. Її загальний обсяг коливається від 9 м<sup>2</sup> (за умови виготовлення макету) і до 10 – 10,5 м<sup>2</sup> (без макету). До складу графічної частини входять:

1) *науково-дослідницька* частина, у якій наведено більшість ілюстрацій до науково-дослідного розділу;

2) *проектна* частина, що являє собою концептуальний (або експериментальний) проект об’єкта, розроблений на основі проектних рекомендацій, сформульованих у висновках науково-дослідної частини дипломної роботи.

Композиція і склад графічної експозиції тісно ув’язані зі змістом та структурою доповіді магістрата на захисті кваліфікаційної роботи (рис. 3.1). Таким чином, при розміщенні ілюстрацій та креслень наукової та проектної частин графічної композиції їх розміщують у тій же послідовності, у якій вони згадуються у доповіді, починаючи зліва і згори й закінчуєчи внизу праворуч (як читається текст у більшості мов).

Крім цього фактору, при формуванні графічної експозиції слід звертати увагу на її естетичну привабливість. Практика показує, що найпривабливішими є експозиції, в яких у верхній частині розміщено найбільш видовищні елементи (фасади та перспективні зображення проектної частини), а в нижній частині – інші креслення, схеми, графіки, таблиці тощо.

Оскільки в доповіді спочатку висвітлюються головні результати наукового дослідження, а потім показується, як отримані проектні рекомендації було використано для обґрунтування основних проектних рішень конкретного об’єкта, в багатьох варіантах композиції графічної експозиції науково-дослідна частина розташовується ліворуч від проектної і ніколи – праворуч.

Розташування науково-дослідної частини експозиції під проектною (і ніколи не навпаки) обумовлено міркуваннями естетичної привабливості (рис. 3.1). Слід зауважити, що наявність чи відсутність макета не повинна впливати на обсяг наукової частини графічної експозиції, тому при відсутності макету і площині експозиції 9 м<sup>2</sup> відсоток наукової частини є найбільшим – до 30 %.

У правому нижньому куті графічної експозиції розміщується основний напис розмірами 185x55 мм з підписами дипломника, керівника кваліфікаційної роботи, консультантів окремих розділів та завідувача кафедри. Кількість аркушів, вказана в ньому у графі «Аркушів» має відповідати фактичній кількості аркушів, з яких змонтована експозиція, а в графі «Аркуш» проставляється номер останнього аркушу графічної експозиції (рис. 2.1, а).

Якщо виконується макет запроектованого об’єкта, то на підмакетнику теж розміщується основний напис розмірами 185x55 мм (рис. 2.1, б).

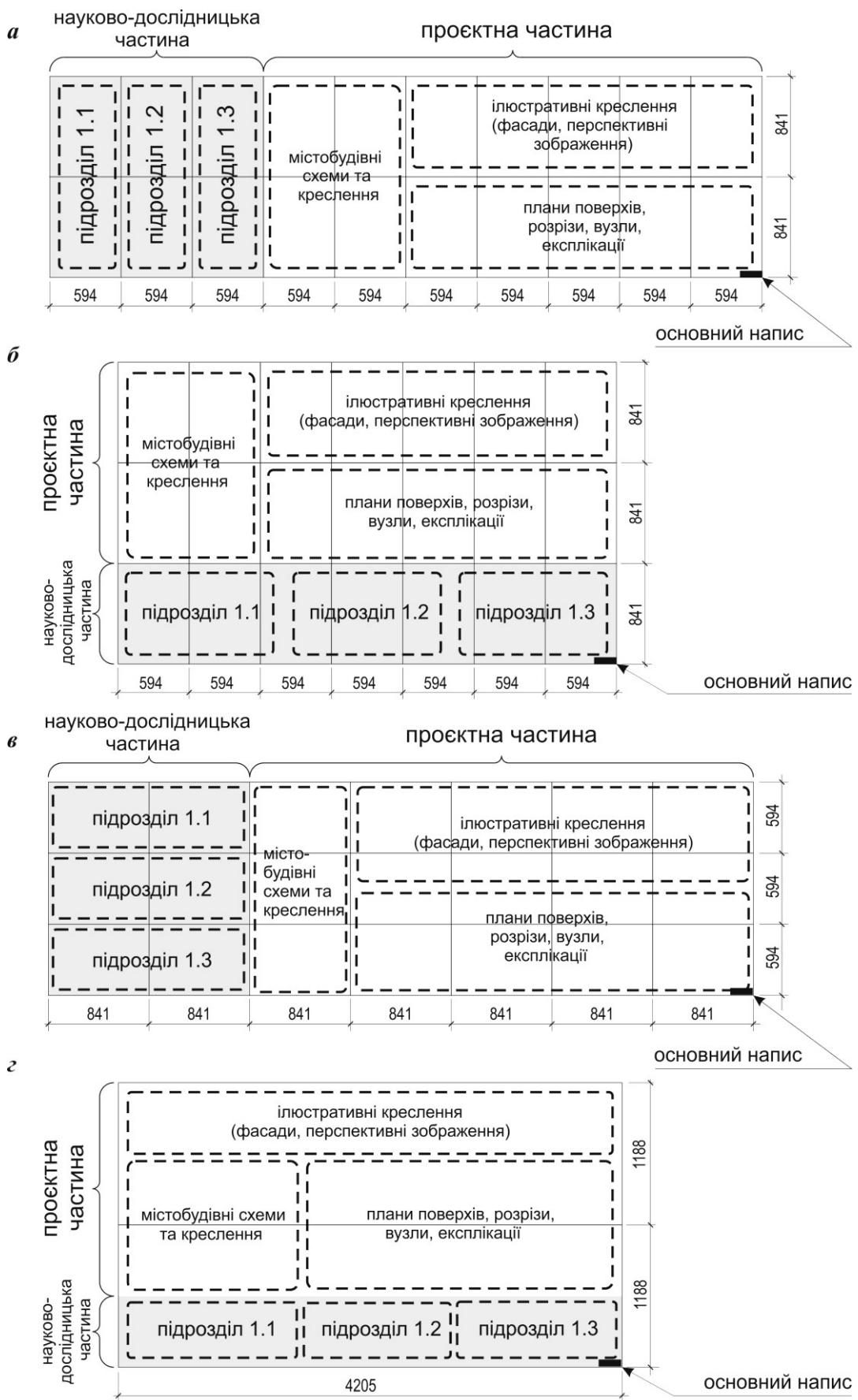


Рис. 2. Варіанти компонування графічної експозиції кваліфікаційної роботи (у випадку, коли макет не виконується, а її загальна площа складає  $10 - 10,5 \text{ м}^2$ )

Графічне оформлення експозиційної частини роботи має вирізнятися композиційною і колористичною єдністю (рис. 3.2). Для всіх креслень, схем і графіків має бути обраний єдиний стиль оформлення. Композиційний прийом розміщення експозиційного матеріалу має важливе значення. Тому в процесі роботи магістрант повинен скласти не менше двох варіантів ескізів розкладки експозиційного матеріалу в масштабі 1:10 та представити їх на затвердження комісії випускової кафедри. З порядком розміщення графічних матеріалів тісно пов'язаний масштаб зображень, який має вибиратися таким чином, щоб зображення були чіткими і сприймалися з визначеної відстані (близько 5 – 6 м) членами Екзаменаційної комісії та присутніми на захисті.



Рис.3.2. Приклад компонування графічної частини кваліфікаційної магістерської роботи (науково-дослідницька частина розміщена ліворуч)

### **3.2. Науково-дослідницька частина графічної експозиції**

Ілюстративний матеріал науково-дослідницької частини графічної експозиції слід групувати по підрозділах розділах науково-дослідницького розділу, наводячи при цьому назви підрозділів. Як правило, матеріал, що відноситься до одного підрозділу, розміщується з розрахунку послідовності його розгляду згори донизу.

Слід уникати винесення на графічну експозицію великих фрагментів тексту, чисто цифрових чи текстових таблиць, надаючи перевагу наочнішим засобам подачі інформації – схемам, графікам, діаграмам, картограмам тощо.

Особливу увагу слід приділити зрозумілому показу основних науково-проектних результатів дослідження – як правило, це прийоми формування архітектурних об'єктів певного типу, які можуть бути застосовані для проектування конкретного об'єкта. Бажано кожен визначений прийом проілюструвати узагальненою схемою, яка давала б максимальне уявлення про його сутність.

### **3.3. Проектна частина графічної експозиції**

Структура пояснювальної записки визначає також структуру доповіді при презентації проектної частини кваліфікаційної роботи і – значною мірою –

порядок розташування основних креслень в складі графічної експозиції. Отже, послідовність викладу матеріалу щодо проектної частини під час доповіді така:

1. Актуальність теми проєкту, загальні відомості про об'єкт.
2. Містобудівні рішення (у т.ч. організація генерального плану ділянки).
3. Функціонально-планувальне рішення об'єкта.
4. Архітектурно-композиційне рішення об'єкта.
5. Конструктивне рішення об'єкта.
6. Інженерне забезпечення (водопостачання та каналізація, опалення, вентиляція, кондиціювання, електро- і газопостачання тощо).
7. Благоустрій ділянки (за необхідності – інтер'єри будівлі).

При розміщенні креслень проектної частини графічної експозиції їх розміщують приблизно в тій же послідовності, у якій вони згадуються у доповіді, починаючи зліва і згори й закінчуючи внизу праворуч (як читається текст у більшості мов).

Таким чином, як правило, у складі проектної частини графічної експозиції зліва (або зліва внизу) розташовані містобудівні креслення (генплан населеного пункту (за необхідності), ситуаційна схема, опорний план, схема функціонального зонування та транспортно-пішохідних зв'язків (за необхідності), генеральний план ділянки), а у правому нижньому куті – перспективне зображення «з пташиного польоту» (при відсутності макету), або ж перспективи інтер'єрів чи креслення окремих вузлів (при необхідності). Проектна частина графічної експозиції по горизонталі поділяється на дві основні частини. У верхній частині, як правило, розміщуються фасади, перспективи (перспективи), розгортки (за необхідності). За допомогою антуражу і стафажу вони поєднуються таким чином, щоб справляти враження цілісного середовища. Широко використовується прийом, коли лінія горизонту перспективи (як правило, побудованої з точки зору людини, тобто такої, що знаходиться від землі на 170 – 180 см) збігається за висотою з уявною лінією, проведеною у відповідному масштабі на розташованих поряд кресленнях фасадів. Це створює ілюзію розташування перспективи та фасадів на єдиній площині, що полегшує створення відчуття єдиного середовища. Для посилення ілюзії єдиного середовища використовується т.зв. «французька перспектива», коли нижче від фасадів зображується поверхня ділянки, показана у перспективному скороченні. Фасад, таким чином, немовби вписується в загальну перспективну картинку.

У складі графічної експозиції не завжди показують усі фасади, частіше від трьох (на невеликих і нескладних об'єктах) до чотирьох. Не всі фасади доцільно зображувати в одному масштабі (він може коливатися від 1:50 до 1:400). При цьому в більшому масштабі показують найважливіші для сприйняття фасади. Фасади у більшому й меншому масштабі доцільно чергувати, створюючи ілюзію багатоплановості простору, також можна використовувати прийом уявної спільнної лінії горизонту.

У нижній частині розташовуються креслення планів, розрізів, при потребі – креслення окремих вузлів і деталей, схеми функціонального зонування тощо, а також експлікації приміщень, ТЕП об'єкта й ділянки. Як правило, там же, з

правого боку, розташовують перспективи інтер'єрів (якщо вони необхідні для розкриття основних наукових досягнень роботи). Чим важливішим для розуміння функціональної та об'ємно-планувальної організації об'єкта є те чи інше креслення, тим у більшому масштабі його зображують, це ж стосується і фасадів. Сприйняття об'єкта полегшується, якщо його головний фасад та один із планів поверхів (найбільш показовий) виконані в одному масштабі й розміщені в проекційному зв'язку. Часто це доповнюється проекційним зв'язком одного з другорядних фасадів та розрізу (якщо площа перетину паралельна площині фасаду і збігаються напрями їх розгляду).

Слід відзначити, що тут наведено лише орієнтовний перелік креслень проектної частини графічної експозиції. Точний їх перелік залежить від особливостей проєктованого об'єкта та розв'язуваних у кваліфікаційній (дипломній) роботі задач, визначається магістрантом спільно з керівником кваліфікаційної (дипломної) роботи і вписується у відповідні графи бланку завдання на кваліфікаційну (дипломну) роботу.

Важливим питанням є правильна орієнтація кожного окремого креслення. Містобудівні креслення зазвичай орієнтують так, щоб уявна вісь «південь – північ» була розташована суворо вертикально, північчю вгору. Якщо ділянка прямокутної форми, то з метою компактнішого розміщення на аркушах від цієї орієнтації на кресленні генерального плану ділянки допускається відступити, але не більше ніж на  $90^\circ$ , у той чи інший бік. Кожне містобудівне креслення має містити покажчик напряму на північ.

Оскільки значна частина будівель у плані або прямокутні, або побудовані на прямокутній сітці, креслення планів поверхів розташовують так, щоб більшість основних осей були орієнтовані чи горизонтально, чи вертикально. Як правило, якщо об'єкт у плані видовжений, то план орієнтують так, щоб його довша, поздовжня вісь розташовувалась горизонтально. Саме на таку орієнтацію розрахована система маркування координаційних осей, де горизонтальні осі маркуються літерами, а вертикальні – цифрами, адже чисел явно більше, ніж літер. Однак є й інші міркування, які можуть обумовлювати орієнтацію плану. Для полегшення сприйняття плани також можуть орієнтуватися або точно так, як на генеральному плані (тоді завжди зрозуміло, як саме орієнтований об'єкт в цілому і кожне з приміщень), або так, щоб головний вхід був орієнтований униз (тоді план можна розташувати в проекційному зв'язку з головним фасадом). Плани всіх поверхів мають орієнтуватися однаково. Якщо будівля орієнтована по-різному на генеральному плані й на планах поверхів, то для кращого розуміння на генеральному плані рекомендується показувати її крайні осі з маркуванням.

Крім проектної частини графічної експозиції, може виконуватися також макет об'єкта, який дозволяє дати достатнє уявлення про його об'ємно-просторову структуру. Особливо важливо це коли його об'ємно-просторова структура є дуже складною.

Останнім часом розвиток професійно орієнтованих комп'ютерних програм, що дають змогу побудувати віртуальну тривимірну модель об'єкта, дозволив презентувати об'єкт або за допомогою значної кількості перспективних

зображень, побудованих з різних точок, або взагалі за допомогою комп'ютерної анімації, коли глядач немовби рухається довкола та всередині об'єкта. Таким чином, у багатьох випадках стає можливим відмовитись від виконання макета об'єкта. Проте при цьому слід доповнювати презентаційну графічну частину не менше ніж одним додатковим перспективним зображенням, побудованим з точки зору людини (з висотою лінії горизонту 170 – 180 см), а також аксонометрією чи перспективою об'єкта «з пташиного польоту», які в сукупності дають достатнє уявлення про об'ємно-просторову структуру об'єкта.

## **4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «МАГІСТР»**

### **4.1. Попередній захист магістерської кваліфікаційної роботи**

Усі повністю завершенні кваліфікаційні роботи студентів групи подаються не пізніше ніж за два тижні до початку роботи Екзаменаційної комісії (ЕК) для розгляду і обговорення на засіданні кафедри, де визначається краща робота для проведення попереднього захисту за участю всіх студентів групи. В цей же період може проводитися перевірка роботи на академічний plagiat. Порядок попереднього захисту магістерської дипломної роботи слід проводити наступним чином: доповідь магістрата з використанням експозиційного матеріалу тривалістю не більше ніж 10 – 12 хвилин; роз'яснення окремих положень, висновків та особливостей роботи здійснюється у формі запитань і відповідей на них, кількість яких не регламентується; виступ або ознайомлення з рецензією секретарем ЕК в частині всіх позитивних і негативних рис роботи; обговорення роботи за участю присутніх викладачів та студентів. Після цього секретар ЕК нагадує студентам-магістрантам перелік обов'язкових матеріалів, які подаються до ЕК: *тека вихідних даних; пояснювальна записка; графічна експозиція кваліфікаційної роботи; коротке резюме кваліфікаційної роботи; висновок керівника; висновок рецензента; характеристика.*

### **4.2. Захист магістерської кваліфікаційної роботи**

Захист роботи відбувається на засіданні Екзаменаційної комісії. Магістрант у своїй доповіді викладає основні наукові результати проведеного дослідження і результати реалізації розроблених проектних рекомендацій. *Доповідь слід починати після представлення головою ЕК магістрата та оголошення теми його кваліфікаційної роботи.* Доповідь починається зі звернення «Шановний (а) пане (пані) голово! Шановні члени Екзаменаційної комісії! Панове!..». Далі магістрант коротко і чітко викладає зміст роботи в такому порядку: актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи; результати та проектні рекомендації, отримані в результаті виконання науково-дослідницького розділу; містобудівна частина, в т.ч. вирішення генерального плану ділянки; функціонально-планувальні рішення; архітектурно-композиційні

рішення; інженерно-конструктивні рішення; благоустрій території та/або вирішення інтер'єрів будівлі (за необхідності). Під час доповіді необхідно максимально використовувати графічні матеріали. Важливо, щоб доповідь була чіткою, упевненою, виразною та переконливою. Після закінчення доповіді слід повідомити «Доповідь завершена, дякую за увагу».

Після доповіді магістрант відповідає на запитання членів ЕК і присутніх у залі. Відповіді на запитання повинні бути тільки за сутью запитань, чіткі, логічні та аргументовані. Після дискусії секретар ЕК зачитує висновки випускової кафедри та рецензію, яка характеризує роботу за таким планом: актуальність теми й отриманих наукових і експериментальних результатів; наукове і практичне значення роботи; позитивні і негативні особливості; відповідність кваліфікаційної роботи вимогам до наукових досліджень та рекомендації щодо оцінки і присвоєння освітнього ступеня «магістр». Далі йдуть виступи наукового керівника, членів та голови ЕК. У виступах відзначаються: загальна характеристика магістерської кваліфікаційної роботи, наукова новизна, практична цінність її результатів та якість творчих рішень.

Після завершення захисту усіх магістрантів на закритому засіданні ЕК визначається підсумкова оцінка кожного студента. Після цього голова ЕК оголошує оцінки кваліфікаційних робіт та рішення про присвоєння кожному випускнику освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

## ДОДАТКИ

### Додаток А Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел (за [3])

Характеристика джерела	Приклади оформлення
Один автор	Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).
Два – три автори	Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.
Чотири автори	Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. – К. : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта)
П'ять і більше авторів	Психологія менеджменту / [ Власов П. К., Липницький А. В., Лущіхіна І. М. та ін.] ; під ред. Г. С. Никифорова. – [3-е вид.]. – Х. : Гуманітар. центр, 2007. — 510 с.
Без автора	Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с.
Багатотомний документ	Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : Особлива частина : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. Право, 2002. – Т. 4: Непрямі податки. – 2007. – 534 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с
Препринти	Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Словники	Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.
Атласи	Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с.
Законодавчі та нормативні документи	Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
Стандарти	Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Покажчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України)
Каталоги	Пам'ятки історії та мистецства Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.
Дисертації	Петренко П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петренко Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15–18, 35–38.
Електронні ресурси	Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмар'юв, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : <a href="http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm">http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm</a>

## Додаток Б

### Титульний аркуш пояснівальної записки

10

Міністерство освіти і науки України  
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»  
Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою  
Кафедра архітектури будівель та дизайну

#### **НАЗВА ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

##### **Пояснювальна записка**

до кваліфікаційної роботи

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»  
за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування»  
(освітня програма «Архітектура будівель і споруд»)

Група      № залікової книжки      ПЗ

20

10

Розробив (ла) студент (ка) групи \_\_\_\_\_

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Керівник дипломної роботи

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Консультант з \_\_\_\_\_  
(найменування розділу)

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Консультант з \_\_\_\_\_  
(найменування розділу)

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Консультант з \_\_\_\_\_  
(найменування розділу)

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Консультант з \_\_\_\_\_  
(найменування розділу)

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

#### **Допустити до захисту**

Завідувач кафедри архітектури будівель та дизайну

«\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р. \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

20\_\_

10

## Додаток В

### Аркуш змісту пояснювальної записки

#### ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ .....
ВІДОМІСТЬ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА КРЕСЛЕНЬ .....
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....
1. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ЧАСТИНА .....
1.1. Огляд наукової та нормативної літератури за темою .....
1.2. Аналіз та узагальнення сучасного досвіду проектування, будівництва та експлуатації аналогічних об'єктів .....
1.3. Рекомендації з проектування об'єкта .....
2. АРХІТЕКТУРНО-ПРОЕКТНА ЧАСТИНА .....
2.1. Містобудівне вирішення .....
2.2. Вирішення генерального плану ділянки .....
2.3. Архітектурно-планувальне вирішення .....
3. АРХІТЕКТУРНІ КОНСТРУКЦІЇ .....
3.1. Загальне конструктивне вирішення будівлі (споруди) .....
3.2. Основні конструктивні елементи будівлі (споруди) .....
4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ .....
4.1. Охорона праці .....
4.2. Безпека в надзвичайних ситуаціях .....
5. ІНЖЕНЕРНИЙ БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ ТА ТРАНСПОРТ .....
5.1. Організація зовнішніх транспортно-пішохідних зв'язків об'єкта .....
5.2. Організація транспортно-пішохідних зв'язків на ділянці об'єкта .....
5.3. Інженерний благоустрій ділянки об'єкта .....
6. ЛАНДШАФТНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ .....
6.1. Загальна ландшафтна характеристика ділянки .....
6.2. Особливості композиційного вирішення благоустрою та озеленення ділянки об'єкта .....
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ .....

20

5

5x8=40

Розробив (ла)	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Група № залікової книжки ПЗ		
Керівник				Стадія	Аркуш	Аркушів
Консультант				ДР	2	
Консультант						
Консультант						
Консультант						
Зав. кафедри						
Пояснювальна записка				Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		

**Додаток Г**  
**Бланк завдання на кваліфікаційну роботу**

**Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**  
(повне найменування вищого навчального закладу )

**Інститут, факультет, відділення Навчально-науковий інститут**

**архітектури, будівництва та землеустрою**

**Кафедра архітектури будівель та дизайну**

Рівень вищої освіти магістр

**Спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»**

(шифр і назва)

**Освітня програма «Архітектура будівель і споруд»**

(назва)

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Завідувач кафедри архітектури  
будівель та дизайну

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ініціали, прізвище)

« \_\_\_\_\_ » 20 \_\_\_\_\_ року

**З А В Д А Н Н Я**  
**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

керівник роботи \_\_\_\_\_,  
( прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « \_\_\_\_\_ » 20 \_\_\_\_\_ року № \_\_\_\_\_

2. Срок подання студентом роботи \_\_\_\_\_

3. Вихідні дані до роботи \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно  
розвідити)  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)**

---



---



---



---

**6. Консультанти розділів проєкту (роботи)**

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

**7. Дата видачі завдання** \_\_\_\_\_

### КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

**Студент** \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

**Керівник роботи** \_\_\_\_\_  
(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

**Додаток Д**  
**Аркуш відомості ілюстрацій та креслень**

СХЕМА ПОДІЛУ ГРАФІЧНОЇ ЕКСПОЗИЦІЇ НА АРКУШ А1																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10												
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20												
ВІДОМІСТЬ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА КРЕСЛЕНЬ																					
Аркуш	Найменування								Примітка												
1	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 1-му аркуші																				
2	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 2-му аркуші																				
3	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 3-му аркуші																				
4	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 4-му аркуші																				
5	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 5-му аркуші																				
6	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 6-му аркуші																				
7	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 7-му аркуші																				
8	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 8-му аркуші																				
9	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 9-му аркуші																				
10	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 10-му аркуші																				
11	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 11-му аркуші																				
12	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 12-му аркуші																				
13	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 13-му аркуші																				
14	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 14-му аркуші																				
15	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 15-му аркуші																				
16	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 16-му аркуші																				
17	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 17-му аркуші																				
18	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 18-му аркуші																				
19	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 19-му аркуші																				
20	Перелік ілюстрацій та креслень, розташованих на 20-му аркуші																				
15                          140                          30																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;"></td> </tr> <tr> <td>3м.</td> <td>Кільк.</td> <td>Арк.</td> <td>№ док.</td> <td>Підпис</td> <td>Дата</td> </tr> </table>												3м.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата	Група   № залікової книжки   ПЗ <span style="border: 1px solid black; padding: 2px;">3</span>			
3м.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата																
5																					

**Додаток Е**  
**Типовий аркуш пояснювальної записки**

						5			
20							5		
						5			
5 x 3 = 15							5		
Зм.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата	Група	№ залікової книжки	ПЗ	Арк.
3									3

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектура: короткий словник / А. П. Мардер, Ю. М. Євреїнов, О. А. Пламеницька та ін.; за заг. ред. А. П. Мардера.– К. : Будівельник, 1995. – 335 с.
2. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: підручник / [Л. М. Ковальський, А.Ю. Дмитренко, В.М. Лях та ін.]; за заг. ред. д-ра арх., проф. Л. М. Ковальського, к.т.н., доц. А.Ю. Дмитренка. К. : Інтерсервіс, 2018. – 484 с.
3. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. – [Чинний з 2007-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
4. Готелі: ДБН В.2.2-20:2008. – [Чинні від 2008-07-23]. – Офіц. вид. – К.: Мінрегіонбуд України, 2009. – 54 с. – (Державні будівельні норми України).
5. Громадські будинки і споруди. Основні положення: ДБН В.2.2-9-2009. – [Чинні від 2010-07-01]. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 46 с.
6. Дмитренко А. Ю. Методика архітектурного проектування: навч. посіб. / А. Ю. Дмитренко, Т. Ю. Кузьменко; за заг. ред. А. Ю. Дмитренка. – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2019. – 311 с.; іл.
7. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15:2019. – Офіц. вид. – [Чинні від 2019-12-01]. – К. : Мінрегіон України, 2019. – III, 39 с. – (Державні будівельні норми).
8. Заклади дошкільної освіти: ДБН В.2.2-4:2018. – [Чинні від 2018-10-01]. – Офіц. вид. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 24 с. – (Державні будівельні норми України).
9. Заклади освіти: ДБН В.2.2-3:2018. – [Чинні від 2018-09-01]. – Офіц. вид. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 61 с. – (Державні будівельні норми України).
10. Інклузивність будівель і споруд. Основні положення: ДБН В.2.2-40:2018. – [Чинні з 2019-04-01] – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2018. – 70 с. – (Державні будівельні норми).
11. Ковальська Г. Л. Архітектурне проектування навчальних закладів. Навчальний посібник / Г. Л. Ковальська. – К.: КНУБА, 2010. – 152 с.
12. Ковальский Л.М. Архітектура вищих навчальних закладів / Л. М. Ковальский, Г.Л. Ковальська. – К.: Основа, 2011. – 256 с., іл.
13. Король В. П. Архітектурне проектування житла: навч. посіб. / В. П. Король – К.: ФЕНІКС, 2006. – 208 с.: іл.
14. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учебової літератури, 2010. – 352 с.
15. Основні вимоги до проектної та робочої документації: ДСТУ Б А.2.4-4:2009. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 70 с. – (Національний стандарт України).

16. Підприємства торгівлі : ДБН В.2.2-23:2009. – [Чинні від 2009-07-01]. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 48 с. – (Державні будівельні норми України).

17. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства) : ДБН В.2.2-25:2009. – [Чинні від 2010-09-01]. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіонбуд України, 2010. – 83 с. – (Державні будівельні норми України).

18. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2019. – 183 с. – (Державні будівельні норми).

19. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Основні вимоги: ДБН В.1.1-17:2016. – [Чинні від 2010-06-01]. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2017. – III, 41 с. – (Державні будівельні норми України).

20. Проскуряков В. Архітектура українського театру. Простір і дія / Віктор Проскуряков. – Львів: Львівська Політехніка, 2001 – 564 с.

21. Спортивні й фізкультурно-оздоровчі споруди: ДБН В.2.2-13-2003. – [Чинні від 2004-03-01]. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2004.– 123 с. – (Державні будівельні норми України). Типологія громадських будинків і споруд: посібник (для студ. вищ. навч. закл.) / Л.М. Ковальський, В.М. Лях, А.Ю. Дмитренко та ін. – К.: Основа, 2012. – 272 с.: іл.

22. Типологія житлових та виробничих будинків і споруд: навч. посібник / В.М. Лях, А.С. Бородай, Д.С. Бородай; за заг. ред. В.М. Ляха. – Полтава, ПолтНТУ, 2015. – 269 с.: іл.